

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 3. december 2025 blev i sag nr. 103462:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

AP Pension
Sundkrogsgade 29
2150 Nordhavn

afsagt

k e n d e l s e :

Nu afdøde forsikrede havde livsforsikring. Hans bror har i klageskema af 23/4 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Den ... dør [forsikrede], i den forbindelse kommer hans kundeforsikring og livsforsikring til udbetaling. Jeg er ifølge testamente og begunstigelse arving. I den forbindelse anmoder jeg om udbetaling og sender dokumenterne til AP pension, som så meddeler at begunstigelsen ikke er gældende mere. Jeg retter henvendelse igen og anmoder om udbetaling. Jeg modtager igen mail med afslag og med en begrundelse, som jeg er meget uenig i.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg vil have pengene udbetalt, da det jo ifølge begunstigelsen, som [forsikrede] har underskrevet, skal gå til mig."

I brev af 30/6 2025 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Sagen drejer sig om, hvorvidt klager kan anses for at være rette modtager af klagerens nu afdøde brors ... kunde- og livsforsikringer på baggrund af en begunstigeserklæring, der er ophævet.

AP Pensions indstilling til ankenævnssagen

AP Pension fastholder, at klager ikke er rette modtager i henhold til afdødes kunde- og livsforsikringer, idet der ikke foreligger en gyldig begunstigeserklæring og AP Pension er derfor forpligtet til at udbetale til nærmeste pårørende.

Aftalegrundlaget

Det fremgår af forsikringsaftalelovens § 105 a, stk. 1 følgende om nærmeste pårørende:

'Medmindre andet fremgår af omstændighederne, anses som nærmeste pårørende forsikrings-tagerens ægtefælle, en samlever, der opfylder kravene i stk. 2, børn eller arvinger i nævnte rækkefølge.'

Hvis der ikke er indsat særlige begunstigede, skal udbetaling ske til nærmeste pårørende, jf. forsikringsaftalelovens § 105 b:

'Har forsikringstageren ikke indsat en begunstiget, og skal forsikringssummen udbetales ved forsikringstagerens død, tilfalder forsikringssummen forsikringstagerens nærmeste pårørende, jf. § 105 a.'

Af forsikringsbetingelserne for kunde- og livsforsikring (**bilag A, side 7-20**) fremgår, at udbetaling til nærmeste pårørende sker efter rækkefølgen nævnt i forsikringsaftalelovens § 105 a, jf. ovenstående.

Sagsfremstilling

I september 2021 fik afdøde fremsendt et brev fra ... Bank (bilag A, side 1-7) 'Velkomst brevet', hvoraf fremgår, at banken havde indgået aftale med nærpension om et nyt samarbejde ift. forsikringsdækninger. Af forsiden fremgår det bl.a., at det for afdøde betød, at alle hans forsikringer hos [selskab1] ophørte ved udgangen af den 31. december 2021, og at afdøde fik oprettet nye forsikringer hos nærpension. Dertil fremgår 4 punkter, som afdøde skulle være særligt opmærksom på. Af punkt 4 fremgår, at hvis afdøde aktivt havde registreret særlige begunstigede i sin aftale hos [selskab1], skulle han være opmærksom på, at den særlige begunstigede ikke automatisk flyttede med over på de nye forsikringer hos nærpension. Begunstigelseserklæringen ville derfor automatisk blive oprettet med 'nærmeste pårørende'. Der henvises i samme afsnit til bilag 1 i brevet jf. nedenstående.

'Du får nye forsikringer hos nærpension

...

4 ting, du skal være særligt opmærksom på

1. Du får automatisk nye forsikringer hos nærpension

...

2. Din opsigelsesfrist ændrer sig

...

3. Husk at anmelde dine krav til [selskab1]

...

4. Begunstigelse: Hvem skal modtage en udbetaling fra din livsforsikring?

Hvis du aktivt har registreret særlige begunstigede i din aftale hos [selskab1], skal du være opmærksom på, at den særlige begunstigelse ikke automatisk flytter med over på de nye forsikringer hos nærpension. Fordi du får oprettet nye forsikringer hos nærpension, bliver de oprettet med den standardbegunstigelse, der følger af loven, dvs. 'nærmeste pårørende'. Hvis dine forsikringer hos [selskab1] er oprettet før 2008, skal du også være opmærksom på, at definitionen på forsikringer, der nu bliver oprettet, er forskellig fra den gamle standardbegunstigelse. Hvis du ønsker at ændre begunstigelsen og indsætte en særlig begunstigelse, skal du meddele dit ønske via [link]. Læs mere om begunstigelse og nærmeste pårørende i bilag 1.'

Af velkomstbrevets bilag 1 på side 4 fremgår følgende:

'Bilag 1: Vigtigt om begunstigelse

Vi gør dig opmærksom på, at forsikringsaftalelovens almindelige begunstigelsesregler træder i kraft, når dine forsikringer bliver oprettet hos nærpension. Det betyder, at det fra den 1. januar

2022 automatisk er dine nærmeste pårørende, der bliver tilknyttet som dine begunstigede og dermed får udbetalt pengene fra dine forsikringer, når de kommer til udbetaling. Det gælder, uanset hvad du tidligere har valgt.

Ifølge de almindelige begunstigelsesregler er rækkefølgen af nærmeste pårørende:

1. Ægtefælle/registreret partner
2. Samlever, hvis den samlevende lever sammen med forsikringstageren på fælles bopæl og enten
 - a. Venter, har eller har haft et barn sammen med forsikringstageren eller
 - b. Har levet sammen med forsikringstageren i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl de sidste 2 år før dødsfaldet
3. Livsarvinger (børn og deres efterkommere)
4. Testamente
5. Boet

Der er især tre situationer, hvor du skal være særligt opmærksom i forhold til din begunstigelse:

- Hvis der er sket store ændringer i dit liv, siden du oprettede forsikringerne:
Dine nærmeste pårørende kan for eksempel ændre sig, når du flytter sammen med en partner, stifter familie eller bliver skilt.
- Hvis du har indsat en særligt begunstiget på de forsikringer du har oprettet gennem [selskab1]: Begunstigelsen flytter ikke med til dine forsikringer, som automatisk bliver oprettet med begunstigelsen 'nærmeste pårørende'.
- Hvis dine forsikringer hos PEA Pension er oprettet før den 1 januar 2008:
Standardbegunstigelsen på dine forsikringer vil adskille sig fra de gamle ved, at din samlever fremover vil være omfattet af 'nærmeste pårørende'.

Hvis du ønsker en anden begunstigelse end dine nærmeste pårørende, skal du meddele dit ønske via [link].'

Det bemærkes, at afdøde kunne indsætte en anden begunstigede end hans nærmeste pårørende, ved at trykke på ovenstående link.

Afdøde indsatte herefter ikke særligt begunstigede til sine kunde- og livsforsikringer.

AP Pension modtog oplysninger fra Skifteretten om, at klager var kontaktperson i boet efter afdøde. I den forbindelse fremsendte AP Pension brev til klager af 2. april 2025 (**bilag B**) og udbad sig oplysninger om afdødes nærmeste pårørende, idet udbetaling af afdødes kunde- og livsforsikringer skulle ske til nærmeste pårørende, jf. forsikringsaftalelovens §§ 105 a-b.

Af mail til skifteretten fra AP Pension af 2. april 2025 fremgår ligeledes, at udbetaling skulle ske til nærmeste pårørende (**bilag C**).

Klager fremsendte mail til AP Pension den 9. april 2025 (**bilag D**), hvor han vedhæftede begunstigerserklæring oprettet i [selskab1] samt testamente. Af testamentet fremgår, at afdøde testamenterede mest muligt til klager, og mindst muligt til sine livsarvinger, hvorefter livsarvingerne var begrænset til tvangsarven. I begunstigerserklæringen havde afdøde indsat klager som særlig begunstigede.

AP Pension oplyste klager ved mail af 23. april 2025 (**bilag E**), at begunstigeserklæringen hos [selskab1] var bortfaldet i forbindelse med, at afdøde blev flyttet fra [pensionsformidler] til nærpension pr. 1. januar 2022. Klager blev også oplyst, at afdøde fik tilsendt velkomstbrev i efteråret 2021, hvorefter afdøde blev orienteret om de nye forsikringer hos nærpension og at der i brevet blev fremhævet fire ting man skulle være særligt opmærksom på. En af de fire ting var, at begunstigelsen ville blive ændret ved flytningen. Det er specifikt oplyst, at hvis man aktivt har registreret særlige begunstigede hos [selskab1]/[pensionsformidler], så vil denne begunstigelse ikke automatisk flytte med.

Bemærkninger

AP Pension har ved brev af 2021 foretaget tilstrækkelig rådgivning af afdøde, og suppleret med relevante oplysninger om afdødes forsikringer. Således fremgår det af forsiden på velkomstbrevet med fed skrift og med særligt fremhævet grå boks, at afdøde skulle være særlig opmærksom på, at hans særlige begunstigede ikke ville flytte med over på den nye forsikring, men at han aktivt skulle indsætte særlige begunstigede, hvis han ikke ønskede, at hans forsikringer skulle udbetales til nærmeste pårørende. Samme indhold blev også fremhævet i bilag 1 til velkomstbrevet.

Afdøde har imidlertid ikke reageret herpå, hvorfor AP Pension ikke kan foretage retmæssig udbetaling af afdøde kunde- og livsforsikringer til klager, idet klager, som bror til afdøde, ikke kan betragtes som 'nærmeste pårørende' til afdøde, jf. FAL § 105 a, da klager er bror til afdøde.

Nævnspraksis

Ankenævnet har tidligere behandlet lignende sager vedrørende ændring af forbrugerforsikringer og rette modtager af dødsfaldssum. Det drejer sig bl.a. om,

- 92929 - ankenævnet kunne ikke kritisere, at selskabet havde afvist at udbetale afdødes forsikringssum. Dertil fandt nævnet, at selskabet i tilstrækkelig grad havde informeret afdøde om, at der ved overførelsen fra det ene selskab til det andet selskab, ville ske ophør af afdødes forsikringer og begunstigeserklæringer. Dertil udtalte ankenævnet, at *'Nævnet bemærker efter en gennemgang af sagen endvidere, at det indklagede selskab – hvis der ses bort fra den omstændighed, at klageren gav afkald på sin indsigelse mod udbetalingen – ville have været berettiget til med frigørende virkning at udbetale dødsfaldssummen til forsikringstagerens barn. Nævnet har i denne forbindelse lagt vægt på, at den tidligere gruppelivs aftale, som forsikringstageren var omfattet af via ulykkesforsikringen, ophørte, da ulykkesforsikringsselskabet indgik aftale om flytning af gruppelivs forsikringen til det indklagede selskab. Nævnet har herved lagt vægt på, at ulykkesforsikringsselskabet behørigt varslede forsikringstageren om, at en begunstigelse ikke ville blive overført til den nye gruppelivsordning. Nævnet har også lagt vægt på, at det af den efterfølgende fremsendte police fremgik, at ulykkesforsikringens begunstigelse ikke gjaldt livsforsikringssummen, og at det af forsikringsbetingelsernes § 2 fremgår, at en begunstigelse på livsforsikringen skulle meddeles direkte til det indklagede selskab.'*

Sammenfattende bemærkninger

AP Pension skal sammenfattende gøre gældende, at AP Pension ved velkomstbrev fra september 2021 har ført tilstrækkelig rådgivning af afdøde om hans forsikringer. Dertil gøres det gældende, at afdøde ikke har indsat klager som særlig begunstigede i sine nye forsikringer, der trådte i kraft pr. 1. januar 2022, som samtidig betyder, at afdødes tidligere begunstigeserklæringer og forsikringer ved [selskab1], blev ophævet samme dag.

Ankenævnet for Forsikring

5.

103462

AP Pension fastholder på ovenstående baggrund, at der ikke kan ske retmæssig udbetaling til klager."

Klageren har den 20/8 2025 til nævnet bl.a. bemærket:

"Men igen vil jeg anmode om at jeg er den rette begunstige til at modtage pengene efter [forsikredes] ønske. I november 2024 er jeg med [forsikrede] i banken for at tømme hans bankboks, og i den forbindelse viste [forsikrede] mig dokumentet på at jeg er begunstiget til at arve hans forsikring og testamentet hvor jeg er den eneste arving også. Så [forsikrede] anede ikke uråd. [Forsikrede] var oprigtig sikker på alt var som han ønskede det, [forsikrede] var de sidste år blevet hjerne-skadet efter at være ramt af meningitis og han har desuden gennemgået en hjerneoperation pga. en udposning på en åre og i den forbindelse blev han aldrig sig selv igen. Flere gange har jeg gennemgået tingene med ham og han var selv helt sikker på alt var som han ønskede det. På intet tidspunkt har [forsikrede] nævnt eller været klar over at der skulle være en ændring, som han selv skulle reagere på. Ellers ville han ha bedt om min hjælp. Håber at sagen snarest kan afsluttes og [forsikredes] sidste ønske kan opfyldes."

Selskabet har i brev af 9/9 2025 til nævnet bl.a. bemærket:

"Klager gør gældende, at klagers bror var intetanende om, at han skulle foretage sig noget yderligere i forbindelse med hans forsikringer og at klagers bror i årene op til sin død ikke var sig selv, pga. hjerneskade fra meningitis og hjerneoperation.

AP Pension må gentage, at det er en beklagelig situation, men at AP Pension ved brev af 2021 (bilag A) har foretaget tilstrækkelig rådgivning af afdøde, og suppleret med relevante oplysninger om afdødes forsikringer. Således fremgår det af forsiden på velkomstbrevet med fed skrift og med særligt fremhævet grå boks, at afdøde skulle være særlig opmærksom på, at hans særlige begunstigede ikke ville flytte med over på den nye forsikring, men at han aktivt skulle indsætte særlige begunstigede, hvis han ikke ønskede, at hans forsikringer skulle udbetales til nærmeste pårørende. Samme indhold blev også fremhævet i bilag 1 til velkomstbrevet.

AP Pension må også gentage, at afdøde imidlertid ikke reagerede herpå, hvorfor AP Pension ikke kan foretage retmæssig udbetaling af afdøde kunde- og livsforsikringer til klager, idet klager, som bror til afdøde, ikke kan betragtes som 'nærmeste pårørende' til afdøde, jf. FAL § 105 a, da klager er bror til afdøde. AP Pension fastholder på ovenstående baggrund, at der ikke kan ske retmæssig udbetaling til klager."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af begunstigelseserklæring underskrevet af forsikrede den 16/8 2019 til selskab1 fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

6.

103462

"

Ændring af modtager (begunstigelse)
Version 2.0 - oktober 2014

A - Navngiven modtager(e) af udbetalingen

☒ Jeg ønsker, at udbetalingerne ved min død skal gå til følgende person(er) til lige deling, medmindre jeg skriver en anden fordeling.

Navn: [redacted] [Klageren]
CPR-nummer: [redacted]
Adresse: [redacted]
Postnr. og by: [redacted]
Andel af udbetaling i procent: 100

Tilknytning til mig (skal udfyldes)

☐ Ægtefælle eller registreret partner
☐ Barn eller barns efterkommer
☐ Stedbarn* eller stedbarns efterkommer
☐ Samlever med fælles bopæl
☐ Frasepareret eller fraskilt ægtefælle/registreret partner
☒ Andet (skriv tilknytningen): **Bror**
☐ Samlevers barn eller samlevers barns efterkommer - udfyld også nedenfor:
Samlevers navn: _____
Samlevers CPR-nummer: _____

* Ægtefælle/registreret partners eget barn (også efter eventuel separation og skilsmisse).

...

Underskrift

Navn: [redacted] [Forsikrede]
CPR-nummer: [redacted]
Dato: 16.08.2019

Underskrift: [redacted]

"

Af forsikredes testamente af 16/8 2019 fremgår bl.a.:

"§ 1 Arv

Det er mit ønske, at min ... bror [klageren] ... skal arve mest muligt, således at mine livsarvinger alene skal arve deres tvangs arv i henhold til den til enhver tid gældende arvelovgivning."

Af brev af 2021 fra forsikredes bank til forsikrede fremgår bl.a.:

"Du får nye forsikringer hos nærpension"

Du har gennem ... Bank oprettet flere forsikringer hos [selskab1] gennem [pensionsformidler], som fra årsskiftet automatisk bliver erstattet af nye forsikringer hos AP Pension gennem nærpension. I dette brev kan du læse alt om skiftet til nærpension, og hvad det betyder for dig.

I ... Bank bestræber vi os altid på at give vores kunder de bedst mulige forhold – også når det gælder pension og forsikring. Netop derfor har vi indgået et samarbejde med nærpension, der gør det muligt for os at tilbyde et bredere udvalg af produkter. Samtidig medfører samarbejdet, at størstedelen af vores kunder får lavere priser eller bedre forsikringsdækninger. Du kan læse meget mere om vores nye samarbejdspartnere fra nærpension på www....

Hvad betyder det for dig?

Dine forsikringer hos [selskab1] ophører ved udgangen af den 31. december 2021, mens vi fra den 1. januar 2022 opretter nye forsikringer til dig hos nærpension. Den gode nyhed er, at dine forsikringer bliver billigere, samtidig med at du får højere forsikringsdækninger*.

Du kan danne dig et overblik over ændringerne i dine priser, dækninger og vilkår i det efterfølgende skema.

4 ting, du skal være særligt opmærksom på

1. Du får automatisk nye forsikringer hos nærpension

Hvis du ikke foretager dig noget, vil du automatisk få oprettet nye forsikringer hos nærpension, der erstatter dine forsikringer hos [selskab1]. Ønsker du ikke at få oprettet nye forsikringer hos nærpension, skal du meddele det til os senest den 30. november 2021. Bemærk dog, at du i så fald vil stå uden dækninger fra og med den 1. januar 2022, da dine forsikringer hos [selskab1] ophører, når vores samarbejde med [selskab1] stopper.

2. Din opsigelsesfrist ændrer sig

...

3. Husk at anmelde dine krav til [selskab1]

...

4. Begunstigelse: Hvem skal modtage en udbetaling fra din livsforsikring?

Hvis du aktivt har registreret særlige begunstigede i din aftale hos [selskab1], skal du være opmærksom på, at den særlige begunstigeelse ikke automatisk flytter med over på de nye forsikringer hos nærpension. Fordi du får oprettet nye forsikringer hos nærpension, bliver de oprettet med den standardbegunstigelse, der følger af loven, dvs. 'nærmeste pårørende'. Hvis dine forsikringer hos [selskab1] er oprettet før 2008, skal du også være opmærksom på, at definitionen på forsikringer, der nu bliver oprettet, er forskellig fra den gamle standardbegunstigelse. Hvis du ønsker at ændre begunstigelsen og indsætte en særlig begunstigeelse, skal du meddele dit ønske via [link]. Læs mere om begunstigeelse og nærmeste pårørende i bilag 1.

...

Bilag 1: Vigtigt om begunstigeelse

Vi gør dig opmærksom på, at forsikringsaftalelovens almindelige begunstigelsesregler træder i kraft, når dine forsikringer bliver oprettet hos nærpension. Det betyder, at det fra den 1. januar 2022 automatisk er dine nærmeste pårørende, der bliver tilknyttet som dine begunstigede og

dermed får udbetalt pengene fra dine forsikringer, når de kommer til udbetaling. Det gælder, uanset hvad du tidligere har valgt.

Ifølge de almindelige begunstigelsesregler er rækkefølgen af nærmeste pårørende:

1. Ægtefælle/registreret partner
2. Samlever, hvis den samlevende lever sammen med forsikringstageren på fælles bopæl og enten
 - a. Venter, har eller har haft et barn sammen med forsikringstageren eller
 - b. Har levet sammen med forsikringstageren i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl de sidste 2 år før dødsfaldet
3. Livsarvinger (børn og deres efterkommere)
4. Testamente
5. Boet

Der er især tre situationer, hvor du skal være særligt opmærksom i forhold til din begunstigeelse:

- Hvis der er sket store ændringer i dit liv, siden du oprettede forsikringerne:
Dine nærmeste pårørende kan for eksempel ændre sig, når du flytter sammen med en partner, stifter familie eller bliver skilt.
- Hvis du har indsat en særligt begunstiget på de forsikringer, du har oprettet gennem [selskab1]:
Begunstigelsen flytter ikke med til dine forsikringer, som automatisk bliver oprettet med begunstigelsen 'nærmeste pårørende'.
- Hvis dine forsikringer hos [selskab1] er oprettet før den 1. januar 2008:
Standardbegunstigelsen på dine forsikringer vil adskille sig fra de gamle ved, at din samlever fremover vil være omfattet af 'nærmeste pårørende'.

Hvis du ønsker en anden begunstigeelse end dine nærmeste pårørende, skal du meddele dit ønske via [link]."

Selskabet har i brev af 2/4 2025 til klageren bl.a. anført:

"Udbetaling af [forsikredes] kunde- og livsforsikring

Vi er blevet informeret om, at [forsikrede], døde den ...

Fra Skifteretten i ... har vi efterfølgende fået oplyst, at du er kontaktperson i boet efter [forsikrede]. Vi skriver til dig, da vi har brug for nogle oplysninger, så vi kan udbetale [forsikredes] kunde- og livsforsikring.

Der kan udbetales en kundeforsikring på 275.000 kroner og en livsforsikring på 1.100.000 kroner til [forsikredes] nærmeste pårørende uden om boet.

Hvem er nærmeste pårørende?

1. Ægtefælle eller registreret partner
2. Samlever*
3. Livsarvinger: børn, børnebørn mv.
4. Arvinger ifølge testamente
5. Øvrige arvinger."

Ankenævnet for Forsikring

9.

103462

Klageren har i mail af 13/4 2025 til selskabet bl.a. anført:

"Jeg håber på snarlig udbetaling idet, der er en begunstigelse, som [forsikrede], udtrykkelig har underskrevet. (kopi er sendt til jer) kort før sin død var jeg med [forsikrede] i banken og tømme sin box, og i den forbindelse gennemgik jeg sammen med [forsikrede] papirerne, og ud fra det tydede der ikke på nogen ændringer. Alt var som [forsikrede] ønskede. Havde [forsikrede] nogen viden om begunstigelsen ikke var gyldig ville han da have bedt om hjælp til, på det tidspunkt, at få det rettet. Desuden er bankrådgiveren uforstående over at der overhovedet er tvivl, [forsikrede] brugte banken ved hver given lejlighed idet han pådrog sig en hjerneskode pga. operation i hjernen og efterfølgende fik meningitis. [Forsikrede] har ikke kunnet regere på et skreven ændring og ingen af os har set brevet. [Forsikrede] var meget tydelig i hvem der skal arve både via testamente og begunstigelsen som jeg har sendt til jer. Så ud fra det håber jeg i vil imødekomme han sidste ønske."

I mail af 23/4 2025 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"Vi kan desværre ikke udbetalte forsikringssummerne til dig på baggrund af den begunstigelseserklæring du har indsendt.

Som du er bekendt med, er tidligere begunstigelseserklæringer bortfaldet i forbindelse med, at [forsikredes] forsikringer hos [selskab1] blev flyttet fra [pensionsformidler] til nærpension pr. 1. januar 2022.

I efteråret 2021 sendte ... Bank brev til [forsikrede]. I brevet blev han orienteret om de nye forsikringer hos nærpension. I brevet har ... Bank blandt andet fremhævet fire ting man skulle være særligt opmærksom på. En af de fire ting var, at begunstigelsen ville blive ændret ved flytningen. Det er specifikt oplyst, at hvis man aktivt har registreret særlige begunstigede hos [selskab1]/[pensionsformidler], så vil denne begunstivelse ikke automatisk blive flyttet med.

Vi har i forbindelse med din henvendelse været i kontakt med ... Bank der er enig i, at vi ikke kan udbetale forsikringerne til dig på baggrund af den tidligere begunstigelseserklæring, da den er bortfaldet.

Efter forsikringerne er flyttet til nærpension har [forsikrede] ikke indsat særlige begunstigede. Udbetalingerne skal derfor jf. forsikringsbetingelserne ske ud fra begunstigelsen 'Nærmeste pårørende' som er følgende personer i prioriteret rækkefølge:

1. Ægtefælle eller registreret partner
2. Samlever
3. Livsarvinger: børn, børnebørn mv.
4. Arvinger ifølge testamente
5. Øvrige arvinger.

Fra sagens behandling er vi bekendt med, at [forsikrede] ikke efterlader en ægtefælle. Hvis [forsikrede] heller ikke efterlader en samlever, vil det jf. ovenstående rækkefølge være hans livsarvinger der er berettiget til at modtage udbetalingerne herfra.

Vi vil på baggrund af ovenstående nu kontakte folkeregistret for at få oplyst, om [forsikrede] efterlader en samlever. Hvis ikke der efterlades en samlever, kontakter vi afdødes livsarvinger."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"§ 14. LIVSFORSIKRING

Stk. 1. Dækning ved død er oprettet som en livsforsikring uden opsparing, en såkaldt risikoforsikring, hvor forsikringssummen alene udbetales ved forsikredes død, så længe denne er omfattet af forsikringen.

...

Stk. 6. Er begunstigelsen »nærmeste pårørende« indsat den 1. januar 2008 eller senere, er den prioriterede rækkefølge:

- ægtefælle eller registreret partner
- samlever*
- livsarvinger - børn, børnebørn mv.
- arvinger ifølge testamente
- øvrige arvinger.

* Ved samlever forstås en person, som lever sammen med forsikrede på fælles bopæl, og som:

- venter, har eller har haft barn sammen med forsikrede, eller
- har levet sammen med forsikrede i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet."

Nævnet udtaler:

Nu afdøde forsikrede havde livsforsikringer i pensionsselskab1 gennem sin bank. Den 16/8 2019 afgav forsikrede begunstigelseserklæring og indsatte sin bror (der er klageren i denne sag) som begunstiget. I 2021 oplyste forsikredes bank i et brev, at hans livsforsikringer hos pensionsselskab1 ophørte ved udgangen af 2021 og automatisk blev erstattet af nye forsikringer pr. 1/1 2022 i det indklagede selskab. Banken oplyste, at eventuelle særlige begunstigelser ikke automatisk flyttede med til det nye selskab, og at forsikrede derfor skulle meddele sit ønske, hvis han ønskede en anden begunstigelse end "nærmeste pårørende". Forsikrede har ikke afgivet begunstigelseserklæring til selskabet, efter selskabet overtog livsforsikringerne i 2022. Klageren er utilfreds med, at selskabet i april 2025 har meddelt, at forsikredes livsforsikringer vil blive udbetalt til forsikredes nærmeste pårørende.

Klageren har anført, at han ifølge begunstigelseserklæringen af 16/8 2019 er begunstiget i livsforsikringerne. Klageren var i november 2024 med forsikrede i banken for at tømme bankboks,

og forsikrede viste begunstigelseserklæringen og sit testamente, der er oprettet samme dato, og hvor klageren er enearving. Klageren har anført, at forsikrede ikke anede uråd, men var sikker på, at alt var, som han ønskede det. Klageren har flere gange gennemgået begunstigen med forsikrede, og forsikrede har på intet tidspunkt nævnt eller været klar over, at der var en ændring, som han selv skulle reagere på. Klageren har oplyst, at forsikrede led af hjerneskade de sidste år på grund af sygdom.

Selskabet har anført, at forsikrede ikke har indsat klageren som særlig begunstiget i sine nye forsikringer, der trådte i kraft pr. 1/1 2022, og som samtidig betyder, at afdødes tidligere begunstigelseserklæringer og forsikringer ved selskab1 blev ophævet. Selskabet har anført, at selskabet i velkomstbrevet fra september 2021 har rådgivet forsikrede tilstrækkeligt om hans forsikringer. Det fremgår på forsiden af velkomstbrevet med fed skrift og med særligt fremhævet grå boks, at afdøde skal være særlig opmærksom på, at hans særlige begunstigeelse ikke vil flytte med over på den nye forsikring, og at han aktivt skal indsætte særlige begunstigede, hvis han ikke ønsker, at hans forsikringer skal udbetales til nærmeste pårørende. Samme indhold var også fremhævet i bilag 1 til velkomstbrevet. Afdøde har ikke reageret på brevet, og selskabet kan derfor ikke udbetale livsforsikringerne til klageren, idet klageren ikke kan betragtes som forsikredes nærmeste pårørende.

Det fremgår af brev fra 2021 fra forsikredes bank til forsikrede, at "**Du får nye forsikringer hos nærpension** Du har gennem ... Bank oprettet flere forsikringer hos [pensionselskab1] gennem [pensionsformidler], som fra årsskiftet automatisk bliver erstattet af nye forsikringer hos AP Pension gennem nærpension. ... Dine forsikringer hos [pensionselskab1] ophører ved udgangen af den 31. december 2021, mens vi fra den 1. januar 2022 opretter nye forsikringer til dig hos nærpension. Den gode nyhed er, at dine forsikringer bliver billigere, samtidig med at du får højere forsikringsdækninger*. ... **4 ting, du skal være særligt opmærksom på 1. Du får automatisk nye forsikringer hos nærpension** Hvis du ikke foretager dig noget, vil du automatisk få oprettet nye forsikringer hos nærpension, der erstatter dine forsikringer hos [pensionselskab1]. Ønsker du ikke at få oprettet nye forsikringer hos nærpension, skal du meddele det til os senest den 30. november 2021. Bemærk dog, at du i så fald vil stå uden dækninger fra og med den 1.

januar 2022, da dine forsikringer hos [pensionsselskab1] ophører, når vores samarbejde med [pensionsselskab1] stopper. ... **4. Begunstigelse: Hvem skal modtage en udbetaling fra din livsforsikring?** Hvis du aktivt har registreret særlige begunstigede i din aftale hos [pensionsselskab1], skal du være opmærksom på, at den særlige begunstigelse ikke automatisk flytter med over på de nye forsikringer hos nærpension. Fordi du får oprettet nye forsikringer hos nærpension, bliver de oprettet med den standardbegunstigelse, der følger af loven, dvs. 'nærmeste pårørende'. Hvis dine forsikringer hos [pensionsselskab1] er oprettet før 2008, skal du også være opmærksom på, at definitionen på forsikringer, der nu bliver oprettet, er forskellig fra den gamle standardbegunstigelse. Hvis du ønsker at ændre begunstigelsen og indsætte en særlig begunstigelse, skal du meddele dit ønske via [link]. Læs mere om begunstigelse og nærmeste pårørende i bilag 1".

Det fremgår af bilag 1 til bankens brev fra 2021: "**Vigtigt om begunstigelse** Vi gør dig opmærksom på, at forsikringsaftalelovens almindelige begunstigelsesregler træder i kraft, når dine forsikringer bliver oprettet hos nærpension. Det betyder, at det fra den 1. januar 2022 automatisk er dine nærmeste pårørende, der bliver tilknyttet som dine begunstigede og dermed får udbetalt pengene fra dine forsikringer, når de kommer til udbetaling. Det gælder, uanset hvad du tidligere har valgt. Ifølge de almindelige begunstigelsesregler er rækkefølgen af nærmeste pårørende: 1. Ægtefælle/registreret partner 2. Samlever ... 3. Livsarvinger (børn og deres efterkommere) 4. Testamente 5. Boet. Der er især tre situationer, hvor du skal være særligt opmærksom i forhold til din begunstigelse: ... •Hvis du har indsat en særligt begunstiget på de forsikringer, du har oprettet gennem [pensionsselskab1]: Begunstigelsen flytter ikke med til dine forsikringer, som automatisk bliver oprettet med begunstigelsen 'nærmeste pårørende'. ... Hvis du ønsker en anden begunstigelse end dine nærmeste pårørende, skal du meddele dit ønske via [link]."

Nævnets flertal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder nævnets flertal, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at betale livsforsikringssummerne til klageren.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at klagerens livsforsikringer er oprettet i selskabet pr. 1/1 2022 med "nærmeste pårørende" som begunstiget. Nu afdøde forsikrede har ikke afgivet begunstigelseserklæring til selskabet. Flertallet må lægge til grund, at forsikredes bror (klageren), ikke er forsikredes "nærmeste pårørende", jf. forsikringsaftalelovens § 105 a, hvorfor han ikke har ret til livsforsikringssummerne.

Flertallet har også lagt vægt på, at det ikke er godtgjort, at selskabets information om begunstigelse har været behæftet med sådanne fejl og mangler, at selskabet på erstatningsretligt grundlag kan pålægges at betale livsforsikringssummerne helt eller delvist til klageren.

Flertallet har i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af velkomstbrevet, at begunstigelser oprettet i pensionsselskab1 ikke "flytter med over" til de nye forsikringer i 2022 i det indklagede selskab, og at forsikrede skal meddele sit ønske, hvis han ønsker en anden begunstigelse end "nærmeste pårørende".

Flertallet bemærker, at forsikredes forsikringer i pensionsselskab1 bortfaldt ved udgangen af 2021 i forbindelse med, at der pr. 1/1 2022 blev oprettet nye forsikringer i det indklagede selskab med nye forsikringssummer og præmier. Samtidig bortfaldt også forsikredes begunstigelseserklæring af 16/8 2019, idet denne erklæring er afgivet til pensionsselskab1 og ikke til det indklagede selskab.

Flertallet er opmærksom på Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen U.2020.3797H, hvor Højesteret udtalte, at "ændring af, hvem der skal anses som en forsikringstagers nærmeste pårørende, må forudsætte en aktiv tilkendegivelse og derfor ikke kan ske ved passiv accept". Højesteretssagen angik imidlertid en situation, hvor en livsforsikring vedvarende var i samme selskab, og hvor det pågældende selskab pr. brev meddelte, at selskabet ændrede definitionen af "nærmeste pårørende" med den konsekvens, at en samlever fremadrettet kunne anses for "nærmeste pårørende" foran eksempelvis livsarvinger. I nærværende sag er der tale om, at forsikredes livsforsikringer blev bragt til ophør pr. 31/12 2021, og at der gennem banken blev tegnet nye forsikringer i et andet selskab.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Nævnets mindretal udtaler:

Nævnets mindretal finder efter en samlet vurdering, at selskabets håndtering af begunstigelsen i forsikredes livsforsikring har været så mangelfuld, at selskabet på erstatningsretligt grundlag skal udbetale livsforsikringssummen til klageren.

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet den 1/1 2022 overtog forsikringen, der var oprettet gennem forsikredes bank, men at selskabet i den forbindelse hverken ses at have indhentet oplysninger om begunstigelser hos det afgivende pensionsselskab¹ eller at have indhentet forsikredes aktive samtykke i forhold til begunstigelsen.

Som sagen foreligger oplyst, må mindretallet lægge til grund, at selskabet som information til forsikrede om begunstigelse alene har udsendt ét velkomstbrev, hvor der – blandt en del anden information – fremgik oplysninger om begunstigelse.

Mindretallet har også lagt vægt på, at det er af afgørende betydning for forsikrede i en livsforsikring, at forsikringen opretholder den begunstigelse, som forsikrede allerede én gang har meddelt, at han ønsker registreret. Mindretallet bemærker, at livsforsikringen blev flyttet til selskabet udelukkende på selskabets og bankens initiativ.

Selskabet bør derfor efter mindretallets vurdering loyalt gøre, hvad selskabet kan for at varetage forsikredes interesser, når selskabet og banken aftaler, at forsikredes livsforsikring skal overføres til selskabet fra pensionsselskab¹. Mindretallet henviser til § 4 i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører, som foreskriver, at selskabet skal handle redeligt og loyalt over for sine kunder.

Selskabets fremgangsmåde indebar efter mindretallets opfattelse en åbenlys risiko for, at forsikrede ikke ville få den begunstigelse, han ønskede, hvis forsikrede ikke var opmærksom på, at

det var nødvendigt på ny at indgive en begunstigelseserklæring til livsforsikringen. Mindretallet bemærker, at samspillet mellem en begunstigelseserklæring i en livsforsikring og forsikringsaftalelovens regler om "nærmeste pårørende" er relativt komplicerede og forudsætter, at forsikrede i en sag som den foreliggende skal foretage handlinger, som det kan være vanskeligt for en almindelig forbruger at gennemskue konsekvenserne af, hvis disse ikke foretages helt korrekt.

Mindretallet har henset til Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen U.2020.3797H, hvor Højesteret udtalte, at "ændring af, hvem der skal anses som en forsikringstagers nærmeste pårørende, må forudsætte en aktiv tilkendegivelse og derfor ikke kan ske ved passiv accept". Mindretallet er opmærksom på, at højesteretsdommen vedrørte en anden situation, hvor den pågældende forsikring vedvarende var i samme forsikringsselskab. Det beskyttelses-hensyn, som højesteretsdommen er udtryk for, er imidlertid efter nævnets opfattelse tilsvarende gældende i nærværende sag.

Mindretallet har videre lagt vægt på, at klageren har godtgjort, at det var forsikredes ønske og forventning, at klageren var indsat som begunstiget i livsforsikringen.

Mindretallet har i den forbindelse lagt vægt på klagerens skriftlige redegørelse om forsikredes forhold, og at forsikrede samme dag, som han oprettede begunstigelseserklæring til fordel for klageren i pensionsselskab¹, også oprettede testamente til fordel for klageren. Mindretallet lægger til grund, at dette testamente ikke er tilbagekaldt af forsikrede.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Ankenævnet *for* Forsikring

16.

103462

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'HJNB', is written over a faint, light blue rectangular stamp.

Hans-Jørgen Nymark Beck